

Karate az iskolákban - interjú Csákvári Lászlóval

Az A.J.K.A. Karate-do Szövetség október 9. és 11. között idén is megtartotta hagyományos nemzetközi hétvégi edzőtáborát Békéscsabán - az egészségügyi biztonsági szabályok maximális betartásával. Az edzések helyszínére, belépés előtt testhőmérséklet mérés, fertőtlenítés és a Magyar Karate Szakszövetség COVID-19 vírushelyzetre vonatkozó nyilatkozatának kitöltése után léphettek be a résztvevők. A táborot Sensei Sáfár László 10. danos nagymester tartotta. Az edzéstartásból kivette részét Sensei Csákvári László (7. dan), az általános és középiskolás karate kerettanterv "atyja", az iskolai karateoktatás ügyének a motorja. A tanterv bevezetése óta eltelt időszakról kérdeztük a Testnevelési Egyetemen tanító, kiváló szakembert.

- Nemrégiben egy jól sikerült szemináriumi oktatást tartottak Gyulán testnevelő tanároknak. Hogyan sikerült ezt tető alá hozni?

- Együttműködési megállapodás kötött a Testnevelési Egyetem, a Magyar Karate Szakszövetség, a Magyar Diáksport Szövetség és a Honvédelmi Sportszövetség között a már végzett testnevelő tanárok továbbképzésére. Szeretnénk megismertetni őket a karate alapjaival. Nem elsősorban karatézni akarjuk megtanítani őket, hanem, hogy miként tudják a gyerekek számára szerethetővé tenni a karatét. Elsősorban karate alaptechnikákat tanulnak, illetve ezeken keresztül megvalósuló játékos képességfejlesztő gyakorlatokat, a karate mozgásanyagának felhasználásával. Mindezt olyan formában, hogy saját sportágukkal összevetve megtalálják a közös elméleti és módszertani kapcsolódási pontokat, amit aztán be tudnak építeni munkájukba.

- A továbbképzésről készült képeken látszik, hogy a Magyar Karate Szakszövetség edzőinek színe-java vett részt a képzésen. Kik oktattak, és egyáltalán a szövetség hogyan áll hozzá ehhez a dologhoz?

- Az MKSZ részvétele fantasztikus volt, mindenki felismerte a program előnyeit és minden támogatást megkaptunk.

Nemcsak a régóta ezzel foglalkozó Kozma Erzsébet, az edzőbizottság vezetője és Kálóczy József mester volt ott, hanem más neves mesterek, többek között Nánai Ferenc, Schneider László, Tonte Gyula és Mácsár Gábor minden oldalról segítettek, új ötletekkel is, példaértékű összefogást mutatva a karate érdekében.

- Mennyire általános az oktatási intézményekben a karate oktatása? Hiszen két év telt el a tanterv bevezetése óta....

- A terveknek megfelelően, a karate edzők azokban a sokszor számukra ismerős iskolákban kezdték el a karate oktatását, ahol erre az intézményvezetők és a pedagógus kollégák nyitottak voltak. Abban az esetben, ha a tantestület elfogadta, megszavazta, az iskolában elkezdtek a testnevelés órák keretében a karatét tanítani. Az eddigi információk szerint 140 iskolában kezdődött el az oktatás. Most nehezebb a helyzet a vírus miatt, a külsős oktatók nem léphetnek be az köznevelési intézményekbe, csak az taníthat, aki a tantestület tagja. Reméljük, a vírushelyzet után folytatódhat a karate oktatása minden iskolában.

- Az iskolákban történő karate oktatásra jelen pillanatban is több lehetőség van.

Az iskolák, eleget téve a NAT 2020-ban megjelenő karate mozgásműveltség tartalmat illető követelményeknek, megszervezhetik a karate oktatást külsős karate edzők segítségével, vagy az iskola testnevelő tanárai jelentkezhetnek és részt vehetnek a Magyar Diáksport Szövetség szervezésében indított „Karate az iskolai testnevelés keretein belül” címmel indított új, ingyenes, 30 órás pedagógus továbbképzésén, ahol megismerkedhetnek a karate alapjaival. A jövő testnevelő tanáira is gondoltunk, nekik jelenleg a Testnevelési Egyetem osztatlan testnevelő-gyógytestnevelő tanár szakán már benne van a tantervben a karate oktatás és annak módszertana, így a TF frissen végzett testnevelő tanárai már ismerni fogják a karate alapjait.

- Egészen más akkor, ha önként vállalják a gyerekek az edzést a klubokban, és egészen más, ha az iskolában, kötelező jelleggel tanulják. Mi a tapasztalat, hogyan tudják a gyerekeket erre motiválni? Nincs a szülők részéről ellenállás?

- Szülők részéről nincs ellenállás, sőt, legtöbben örülnek ennek a lehetőségnek, mert felismerték, hogy nemcsak egy új sport mozgásformát ismernek meg a tanulók, hanem új érzelmi szituációt is. Amikor egy az egyben vannak a tanulók szemben a másikkal, új érzelmeket kelt, újfajta emocionális problémamegoldásra van szükség. A labdajátékokban csapatok a labda birtoklásáért küzdenek, a futópályán az egymás mellett futó sportolók esetében az idővel folyik a küzdelem, itt viszont egymással szemben állva egy másfajta érzelmi kontrollt kell megtanulniuk a gyerekeknek. Nem karatéra akarjuk megtanítani őket, nem karatésokat nevelünk, hanem a karate mozdulatokon keresztül saját maguk megismerésére, egymás iránti toleranciára, tiszteletre, kitartásra és önuralomra nevelünk. E tulajdonságok az iskolai élet más területein is éreztetik hatásukat, ezzel a pedagógus kollégák munkáját is segítjük.

- Az iskolai karate oktatás jó toborzó lehetőséget is jelent a klubok számára...

- Természetesen a karate iskolai testnevelés oktatásban történő megjelenése jó lehetőség a kluboknak is. Ahogyan az órán a gyerekek foglalkoznak vele, meglepődve tapasztalják, hogy a mai, XXI. századi karate már régen nem a verekedésről szól, hanem képességeket fejleszt, és közben élvezik azt is, hogy olyan mozdulatokat is végeznek, amit a TV-ben akciófilmekben is látnak. Ennek hatása jelentkezik a klubok taglétszámának növekedésében is, hiszen a karate az egyik legtöbb igazolt versenyzővel rendelkező sport az országban.

- A karatéban számos irányzat van, jelent-e gondot ez az oktatásnál?

- Nem jelent gondot, hiszen az iskolában nem a stílus a lényeg, hanem az, hogy a védéseken és ütéseken és rúgásokon keresztül a testi és lelki tulajdonságok egyaránt fejlődnek egy új sportágon keresztül.

- Van-e még további testnevelő tanári továbbképzés tervezve?

- A gyulai továbbképzés egy pilot rendezvény volt, melyben a képzési tematika első közvetlen visszacsatolását kaptuk a kollégáktól. További képzések várhatók egészen 2022-ig. Tervezzük, és az Oktatási Hivatal engedélyére várunk, hogy ezt a képzést a vírushelyzetben is folytatni tudjuk úgy, hogy az elméleti részét online formában végezzük, és a vírusveszély után jönne a gyakorlati rész. De ami fontos, hogy a pedagógus kollégák szívesen és magabiztosan használják a képzésen tanult mozgásműveltség tartalmakat munkájuk során, ezáltal pedig egy új sportág épüljön be a modern testnevelés oktatásába.

(forrás: Gregor László)

